
	URZĄD STATYSTYCZNY W WARSZAWIE ul. 1 Sierpnia 21, 02-134 Warszawa		
	<i>Informacja sygnałna</i>	Data opracowania 26.09.2017 r.	
Kontakt: e-mail: sekretariatUSWAW@stat.gov.pl tel. 22 464 23 15, 22 464 23 12 faks 22 846 76 67		http://warszawa.stat.gov.pl	

BUDŻETY GOSPODARSTW DOMOWYCH W WOJEWÓDZTWIE MAZOWIECKIM W 2016 R.

Przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego prosimy o podanie źródła.

W sytuacji gospodarstw domowych w województwie mazowieckim w 2016 r. w porównaniu z rokiem poprzednim odnotowano:

- **wzrost dochodu rozporządzalnego i spadek wydatków,**
- **spadek spożycia większości podstawowych artykułów żywnościowych,**
- **spadek wyposażenia gospodarstw domowych w urządzenia trwałego użytkowania starej generacji.**

Badanie budżetów gospodarstw domowych pełni ważną rolę w ocenie poziomu życia ludności, jest bowiem jedynym źródłem informacji o dochodach, wydatkach, spożyciu ilościowym żywności oraz o wyposażeniu gospodarstw domowych w dobra trwałego użytkowania. Prowadzone jest metodą reprezentacyjną (opartą na próbie losowej), która daje możliwość uogólnienia (z określoną precyzją) uzyskanych wyników na wszystkie gospodarstwa domowe. W 2016 r. w województwie mazowieckim badaniem tym objęto 5535 gospodarstw domowych. Prezentowane wyniki badania ustalono na podstawie oświadczeń osób biorących w nim udział.

Tabl. 1. **Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym**

L a t a	Ogółem	W tym			
		pracujących	pobierających świadczenia społeczne		pozostających na utrzymaniu
			razem	w tym emeryturę lub rentę	
2015	2,65	1,21	0,65	0,56	0,74
2016	2,61	1,17	0,86	0,58	0,53

Decydujący wpływ na poziom warunków życia członków gospodarstwa domowego ma **dochód rozporządzalny**, który jest sumą bieżących dochodów (pieniężnych i niepieniężnych) gospodarstwa domowego pomniejszoną o podatki od dochodów, spadków, darowizn oraz nieruchomości. Przeznaczany jest na wydatki oraz przyrost oszczędności.

W 2016 r. w gospodarstwach domowych w województwie mazowieckim przeciętny dochód rozporządzalny na 1 osobę wynosił 1780,88 zł. Kwota tego dochodu zwiększyła się o 1,4% (o 24,73 zł) w stosunku do analogicznego dochodu sprzed roku i była wyższa od przeciętnego dochodu rozporządzalnego w kraju o 20,8% (o 306,32 zł).

W porównaniu z 2015 r. nastąpił wzrost dochodów ze świadczeń społecznych o 18,5% (o 66,00 zł), co było związane m.in. z możliwością pobierania świadczenia wychowawczego z rządowego programu wsparcia dla rodziców (Rodzina 500+). W 2016 r. odnotowano również wzrost dochodów z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie o 16,5% (o 8,81 zł).

Tabl. 2. **Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych**

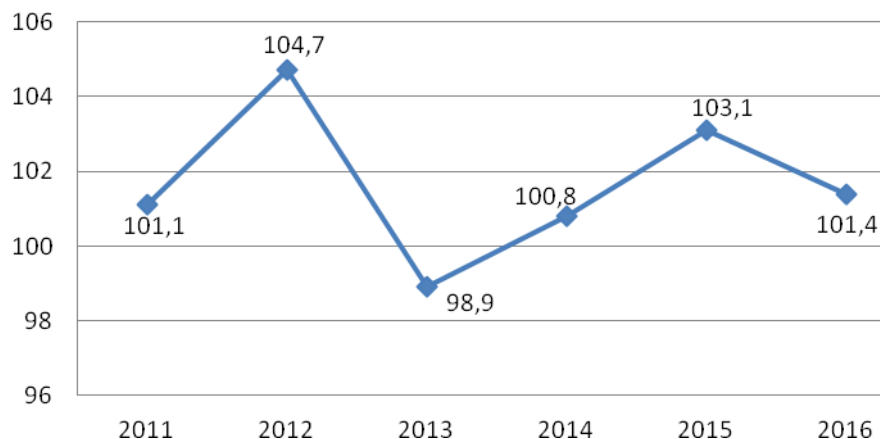
L a t a	Ogółem	W tym				Dochód do dyspozycji
		z pracy najemnej	z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie	z pracy na własny rachunek	ze świadczeń społecznych	
		w złotych				
2015.....	1756,15	1042,68	53,46 ^a	201,80	366,08	1691,00
2016.....	1780,88	1019,91	62,27 ^b	182,51	432,08	1708,64

^{a-b} Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: ^a — 12,64%, ^b — 17,36%.

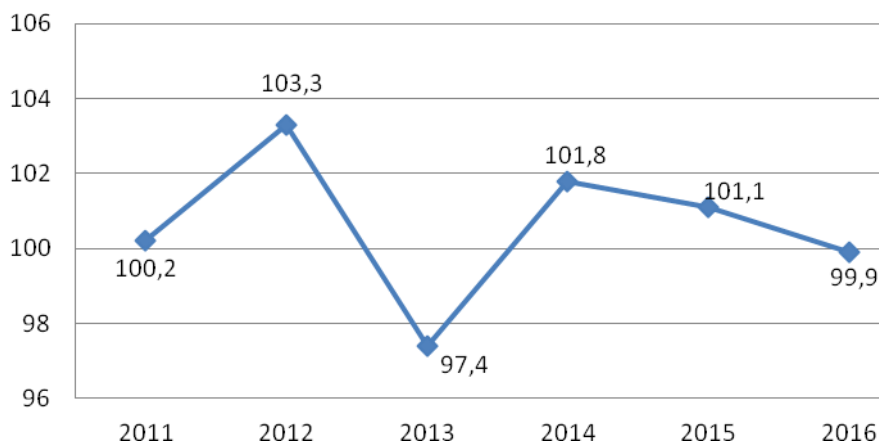
Na dochód rozporządzalny gospodarstwa domowego składają się przede wszystkim dochody z pracy najemnej oraz dochody ze świadczeń społecznych. W 2016 r. ich udział w dochodzie rozporządzalnym wynosił odpowiednio 57,3% i 24,3%.

W porównaniu z 2015 r. zwiększył się udział dochodów ze świadczeń społecznych (o 3,5 p. proc.) oraz udział dochodów osiąganych z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie (o 0,5 p. proc.). Zmniejszył się natomiast udział dochodów z pracy najemnej (o 2,1 p. proc.) i dochodów z pracy na własny rachunek (o 1,3 p. proc.).

Dynamika przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę w gospodarstwach domowych
(rok poprzedni=100)

Dynamika przeciętnych miesięcznych wydatków na 1 osobę w gospodarstwach domowych
(rok poprzedni=100)

W 2016 r. przeciętne **miesięczne wydatki** gospodarstwa domowego na 1 osobę w województwie wynosiły 1369,88 zł i były o 0,1% (o 0,83 zł) niższe niż przed rokiem. Wydatki miesięczne ponoszone przez 1 osobę w województwie mazowieckim były o 21,1% (o 238,24 zł) wyższe niż przeciętnie ponoszone w kraju.

W stosunku do 2015 r. zmniejszyły się np. wydatki na edukację (o 9,9%), użytkowanie mieszkania i nośniki energii (o 6,0%), wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego (o 2,6%), łączność (o 1,9%). W ujęciu rocznym wzrost odnotowano wśród wydatków m.in. na zdrowie (o 8,6%), restauracje i hotele (o 7,1%) oraz na żywność i napoje bezalkoholowe (o 2,7%).

Tabl. 3. Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych

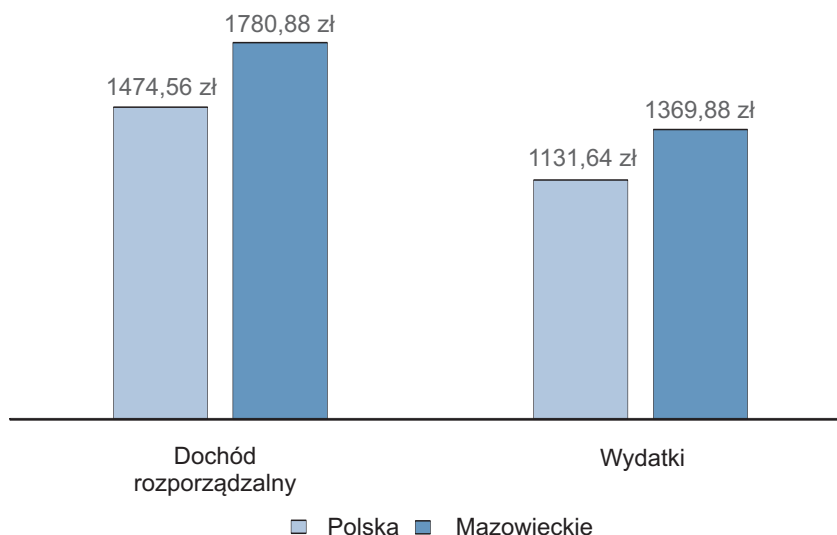
Wyszczególnienie	2015	2016		2015	2016
	w złotych		2015=100	w odsetkach	
O g ó ł e m ^a	1370,71	1369,88	99,9	100,0	100,0
W tym towary i usługi konsumpcyjne ^{ab}	1305,55	1297,64	99,4	95,2	94,7
w tym:					
żywność i napoje bezalkoholowe	285,26	293,00	102,7	20,8	21,4
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	33,52	33,02	98,5	2,4	2,4
odzież i obuwie	79,25	78,14	98,6	5,8	5,7
użytkowanie mieszkania i nośniki energii...	253,84	238,55	94,0	18,5	17,4
wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	71,75	69,87	97,4	5,2	5,1
zdrowie	77,28	83,94	108,6	5,6	6,1
transport	128,59	126,36	98,3	9,4	9,2
łączność ^c	63,86	62,66	98,1	4,7	4,6
rekreacja i kultura ^d	115,19	113,17	98,2	8,4	8,3
edukacja ^e	24,55	22,13	90,1	1,8	1,6
restauracje i hotele	72,17	77,26	107,1	5,3	5,6
pozostałe towary i usługi ^a	88,64	89,86	101,4	6,5	6,6

^a Łącznie z wydatkami na ubezpieczenie na życie. ^b Łącznie z kieszonkowym nieuwzględnionym w podziale według rodzajów wydatków. ^c Łącznie z wydatkami na usługi internetowe. ^d Bez wydatków na usługi internetowe. ^e Łącznie z wychowaniem przedszkolnym.

W strukturze wydatków dominowały te związane z zakupem towarów i usług konsumpcyjnych kształtując się na poziomie 94,7% (o 0,5 p. proc. mniej w stosunku do poprzedniego roku). Najistotniejszą grupę stanowiły wydatki na żywność i napoje bezalkoholowe, na które gospodarstwa domowe przeznaczały przeciętnie 21,4% ogółu wydatków (o 0,6 p. proc. więcej niż w 2015 r.). Znaczącą grupą wydatków były opłaty ponoszone przez gospodarstwa domowe z tytułu użytkowania mieszkania i za korzystanie z nośników energii. W 2016 r. stanowiły one przeciętnie 17,4% ogółu wydatków (o 1,1 p. proc. mniej niż w 2015 r.).

Struktura wydatków gospodarstw domowych województwa mazowieckiego nie odbiegała znacząco od struktury tych wydatków w kraju. Największą różnicę odnotowano w wydatkach na żywność i napoje bezalkoholowe oraz na użytkowanie mieszkania i nośniki energii, których udział w województwie był odpowiednio o 2,8 p. proc. i o 2,2 p. proc. niższy niż średnio w kraju. Natomiast wyższy od średniej krajowej był udział wydatków na rekreację i kulturę o 1,4 p. proc., restauracje i hotele o 1,2 p. proc. oraz na zdrowie o 0,8 p. proc.

Przeciętne miesięczne dochody i wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych w 2016 r.

Wyniki badań budżetów gospodarstw domowych dostarczają informacji o spożyciu ilościowym artykułów żywnościowych zakupionych (za gotówkę i na kredyt) lub w inny sposób pozyskanych przez gospodarstwo domowe (z własnego gospodarstwa rolnego lub z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek; otrzymanych nieodpłatnie itp.).

W 2016 r. w województwie mazowieckim, w porównaniu z rokiem poprzednim, spadło spożycie m.in.: cukru — o 6,8%, warzyw — o 4,4%, pieczywa — o 3,9%, ryb i owoców morza — o 3,0%, mleka — o 1,3%, serów i twarogów — o 1,2%. Wzrosło natomiast spożycie np. jogurtów — o 5,7%, wędlin i pozostałych przetworów mięsnych — o 1,5%, jaj — o 1,2%, wód mineralnych i źródlanych — o 0,9%, owoców — o 0,5%.

Tabl. 4. **Przeciętne miesięczne spożycie niektórych artykułów żywnościowych na 1 osobę w gospodarstwach domowych**

Wyszczególnienie	2015	2016
Pieczywo i produkty zbożowe ^a w kg	5,76	5,64
w tym pieczywo ^b	3,37	3,24
Mięso ^c w kg	5,08	5,13
w tym:		
mięso surowe ^c	2,85	2,85
wędliny i pozostałe przetwory mięsne ^d	1,99	2,02
Ryby i owoce morza ^e w kg	0,33	0,32
Mleko ^f w l	3,00	2,96
Jogurty w kg	0,53	0,56
Sery i twarogi ^g w kg	0,86	0,85
Jaja w szt.	10,86	10,99
Oleje i tłuszcze ^h w kg	1,03	1,02
Owoce ⁱ w kg	4,01	4,03
Warzywa w kg	8,72	8,34
Cukier w kg	1,03	0,96
Kawa, herbata, kakao w kg	0,24	0,24
Wody mineralne i źródlane w l	5,31	5,36
Soki owocowe i warzywne w l	1,13	1,12

^a Bez mąki ziemniaczanej. ^b Bez pieczywa chrupkiego, tostowego i cukierniczego. ^c Łącznie z boczkiem surowym. ^d Łącznie z wyrobami garnażeryjnymi; bez przetworów podrobowych. ^e Bez marynat, przetworów ze zwierząt morskich i słodkowodnych, wyrobów garnażeryjnych i panierowanych oraz bez konserw rybnych. ^f Bez zagęszczonego i w proszku. ^g Bez serków słodkich. ^h Bez boczku surowego. ⁱ Łącznie z nasionami i pestkami jadalnymi.

Na podstawie przeprowadzonych badań można stwierdzić, że w 2016 r. powszechnie występującymi w gospodarstwach domowych dobrami trwałego użytkowania były urządzenia takie jak: chłodziarki, chłodziarko-zamrażarki, pralki automatyczne czy odbiorniki telewizyjne. Prawie 80% badanych gospodarstw domowych było wyposażonych w komputer osobisty, a ponad 64% gospodarstw posiadało samochód osobowy.

W porównaniu z 2015 r. zmniejszył się udział gospodarstw domowych wyposażonych np. w urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej lub kablowej (o 9,4 p. proc.), odtwarzacz DVD (o 8,2 p. proc.), aparat fotograficzny cyfrowy (o 7,8 p. proc.), drukarkę (o 5,0 p. proc.), zestaw kina domowego (o 2,8 p. proc.). Wzrost odsetka gospodarstw domowych wystąpił natomiast w przypadku wyposażenia np. w smartfon (o 5,9 p. proc.) czy komputer z dostępem do Internetu (o 0,2 p. proc.).

Tabl. 5. **Gospodarstwa domowe wyposażone w niektóre przedmioty trwałego użytkowania**^a

Wyszczególnienie	2015	2016
	w % ogółu gospodarstw domowych	
Chłodziarka, chłodziarko-zamrażarka	99,3	98,5
Telefon komórkowy	96,7	96,9
w tym smartfon	52,1	58,0
Automat pralniczy	95,4	94,9
Odbiornik telewizyjny	95,5	94,2
Komputer osobisty	78,5	78,4
w tym z dostępem do Internetu	77,3	77,5
w tym z dostępem szerokopasmowym	64,5	55,3
Samochód osobowy	64,7	64,2
Urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej lub kablowej	66,1	56,7
Kuchenka mikrofalowa	58,2	55,8
Aparat fotograficzny cyfrowy	55,1	47,3
Odtwarzacz DVD	43,5	35,3
Drukarka	39,9	34,9
w tym drukarka wielofunkcyjna	25,8	23,2
Zmywarka do naczyń	32,7	32,4
Zamrażarka	13,5	13,3
Zestaw kina domowego	14,4	11,6

^a Opracowano na podstawie stanu w końcu poszczególnych kwartałów.

Badanie budżetu gospodarstw domowych jest badaniem ankietowym, zrealizowanym przy udziale ankierów statystycznych, którzy odwiedzali wylosowane gospodarstwa domowe, zachęcali do udziału w badaniu oraz służyli pomocą przy wypełnianiu formularza. Wylosowane gospodarstwo domowe reprezentuje wiele innych gospodarstw o podobnych cechach. Liczy się każda odpowiedź, stąd respondentom, którzy wzięli udział w badaniu należą się szczególne podziękowania. Bez ich udziału w dobrowolnym badaniu ankietowym nie byłoby możliwe obserwowanie zmian zachodzących we współczesnym społeczeństwie.

